

Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2015/16:32 Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Regeringen föreslår i propositionen ändringar i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Ändringarna innebär att hänvisningar i lagen till upphävda EU-förordningar ersätts med hänvisningar till nya EU-förordningar. Vidare föreslås att lagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta en EU-förordning om geografiska beteckningar för aromatiserade vinprodukter. Slutligen föreslås att vissa hänvisningar till upphävda EU-förordningar i varumärkeslagen (2010:1877) ersätts med hänvisningar till nya EU-förordningar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen. Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

- Utskottets förslag till riksdagsbeslut3
- Redogörelse för ärendet4
 - Ärendet och dess beredning.....4
 - Bakgrund4
 - Propositionens huvudsakliga innehåll6
- Utskottets överväganden.....7
- Bilaga 1*
- Förteckning över behandlade förslag.....8
 - Propositionen8
- Bilaga 2*
- Regeringens lagförslag9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,
2. lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:32 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 12 november 2015

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Isak From (S), Johan Hultberg (M), Maria Strömkvist (S), Åsa Coenraads (M), Jan-Olof Larsson (S), Stina Bergström (MP), Gunilla Nordgren (M), Monica Haider (S), Anders Forsberg (SD), Lars Tysklind (FP), Jens Holm (V), Magnus Oscarsson (KD), Marianne Pettersson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M) och Runar Filper (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2015/16:32 Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I propositionen föreslås ändringar i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel samt i varumärkeslagen (2010:1877). Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1 och regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Bakgrund

Förordning (EU) nr 1151/2012 har ersatt förordning (EG) nr 509/2006 och (EG) nr 510/2006

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel syftar till att skydda det mervärde som en produkts särart eller geografiska ursprung kan medföra för konsumenterna.

Förordningen tillämpas inte på spritdrycker, aromatiserade vinprodukter eller inom vinsektorn. Förordningen har ersatt rådets förordning (EG) nr 509/2006 av den 20 mars 2006 om garanterade traditionella specialiteter av jordbruksprodukter och livsmedel och rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel. Syftet med att slå samman förordningarna till en har huvudsakligen varit att göra det enklare för producenterna att ge köpare och konsumenter information om produkternas egenskaper och särskilda kvaliteter som beror på de jordbruksmetoder som använts.

För att kunna skyddas som en garanterad traditionell specialitet ska produkten ha en viss särart, vilket innebär att den klart ska skilja sig från liknande produkter som hör till samma kategori.

För att kunna få skydd som en ursprungsbeteckning eller en skyddad geografisk beteckning ska den jordbruksprodukt eller det livsmedel som beteckningen avser härstamma från ett visst avgränsat geografiskt område och dess kvalitet eller egenskaper ska ha en koppling till det geografiska ursprunget. Det krävs en starkare koppling till det avgränsade geografiska området för att registrera en ursprungsbeteckning än vad som gäller för en skyddad geografisk beteckning.

Ett kontrollsystem är kopplat till det skydd som ges genom förordningen. Denna kontroll ska utföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att

säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

Bestämmelserna om skyddet för ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter har i allt väsentligt förts över från förordning (EG) nr 509/2006 och (EG) nr 510/2006 till förordning (EU) nr 1151/2012. I och med den nya förordningen införs även en ny kvalitetsordning och frivilliga kvalitetsbegrepp. Närmare regler ska fastställas av kommissionen genom genomförandeakter. Det frivilliga kvalitetsbegreppet ska avse en egenskap hos en eller flera produktkategorier eller jordbruks- eller bearbetningsmässig kvalitet som är tillämplig i särskilda områden, och användningen av termen ska ge produkten ett mervärde.

Tillämpningsförordningen

Närmare bestämmelser om tillämpningen av förordning (EU) nr 1151/2012 finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 668/2014 av den 13 juni 2014 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel. Tillämpningsförordningen trädde i kraft i juni 2014.

Förordning (EU) nr 1308/2013 och (EU) nr 1306/2013 har ersatt förordning (EG) nr 1234/2007

Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (den s.k. förordningen om en samlad marknadsordning) har upphävts och, i de delar som nu är aktuella, ersatts av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008.

Bestämmelserna om definitioner, ansökningsförfarandet för registrering och skyddets innebörd för ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck inom vinsektorn har i sak förts över från förordning (EG) nr 1234/2007 till förordning (EU) nr 1308/2013 som reglerar marknadsinstrumenten för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Bestämmelserna om medlemsstaternas kontroll av att bestämmelserna om skydd för ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck inom vinsektorn följs har i sak förts över till förordningen (EU) nr 1306/2013 som reglerar finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken inom EU.

Ett kontrollsystem är kopplat till det skydd som ges för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar genom förordningen. Denna kontroll ska utföras i enlighet med förordning (EG) nr 882/2004.

Vidare omfattas även traditionella uttryck inom vinsektorn av förordning (EU) nr 1308/2013. Med traditionella uttryck avses uttryck som av tradition används i medlemsstaterna för att beteckna produktions- eller lagringsmetod, kvalitet, färg, typ av plats eller en särskild händelse förknippad med historien för produkter med en skyddad ursprungsbeteckning.

Förordning (EU) nr 251/2014

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91 innehåller bl.a. bestämmelser om geografiska beteckningar för aromatiserade vinprodukter.

Ett kontrollsystem är kopplat till det skydd som ges genom förordningen. Denna kontroll ska utföras i enlighet med förordning (EG) nr 882/2004.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till ändringar i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Lagen kompletterar ett antal EU-förordningar om ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar, garanterade traditionella specialiteter och traditionella termer på jordbruks- och livsmedelsområdet.

Ändringarna innebär att hänvisningar i lagen till upphävda EU-förordningar ersätts med hänvisningar till nya EU-förordningar. Vidare föreslås att lagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta en EU-förordning om geografiska beteckningar för aromatiserade vinprodukter.

Slutligen föreslås att vissa hänvisningar till upphävda EU-förordningar i varumärkeslagen (2010:1877) ersätts med hänvisningar till nya EU-förordningar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets överväganden

Propositionen

Bestämmelsen om vilka förordningar som i sin helhet kompletteras av lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska ändras så att hänvisningen i stället görs till förordning (EU) nr 1151/2012. I bestämmelsen om vilka förordningar som delvis kompletteras av lagen ska geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar, traditionellt skydd och garanterade traditionella specialiteter ersättas med samlingsbegreppet beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Bestämmelsen ska också ändras så att hänvisningen till förordning (EG) nr 1234/2007 ersätts med en hänvisning till förordningarna (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1308/2013 och så att en hänvisning görs till förordning (EU) nr 251/2014.

Regeringen föreslår vidare att bestämmelsen i varumärkeslagen om vilka bestämmelser i lagen som ska tillämpas vid intrång i en beteckning ska ändras så att hänvisningen till förordningarna (EG) nr 509/2006, (EG) nr 510/2006 och (EG) nr 1234/2007 ersätts med en hänvisning till förordningarna (EU) nr 1151/2012 och (EU) nr 1308/2013. Hänvisningarna i lagen till förordning (EEG) nr 1576/89 och förordning (EG) nr 1493/1999 ska tas bort. Dessutom ska en hänvisning till förordning (EU) nr 251/2014 läggas till i lagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets ställningstagande

Några motionsyrkanden har inte framställts med anledning av propositionen. Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och tillstyrker regeringens lagförslag.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:32 Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 509/2006 av den 20 mars 2006 om garanterade traditionella specialiteter av jordbruksprodukter och livsmedel, och

2. rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel.

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel.

2 §¹

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar, traditionellt skydd och garanterade traditionella specialiteter

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89,

2. rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (”förordningen om en

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr

¹ Senaste lydelse 2011:411.

samlad marknadsordning”), och

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, och

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2 Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 7 § varumärkeslagen (2010:1877) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

7 §

Bestämmelserna i 3 § samt 8 kap. 3–8 §§ och 9 kap. ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. rådets förordning (EG) nr 509/2006 av den 20 mars 2006 om garanterade traditionella specialiteter av jordbruksprodukter och livsmedel,

2. rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel,

3. rådets förordning (EEG) nr 1576/89 av den 29 maj 1989 om allmänna bestämmelser för definition, beskrivning och presentation av spritdrycker,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89,

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen, eller

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen.

5. rådets förordning (EG) nr 1493/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin, eller

6. rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden").

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.